

sosialurin

telf. 147 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevni:
Fyrirtaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Aftur til arbeiðis

PRENTARAVERKFAÐIÐ er av. Eftir at prentaraverkfallið nú hevur staðið við í nærum sjey vikur komu partarnir ásamt um at undirskriva nýggjan sáttmála seinasta mikudag.

HETTA ER TVEY ÁRA sáttmáli, og tað merkir, at friður verður á blaðmarknaðinum tvey komandi tvey árin. Hvør hevur tapt og hvør hevur vunnið við hesum sáttmála hevur í hesum sambandi onki at siga. Tað, sum vit fyrri okkara viðkomandi eiga at leggja dent á er, at nú koma bløðini út aftur í vanligum líki, og at vit nú aftur hava møguleika fyrri at fara undir okkara dagliga yrki. Og hesum hava vit longest eftir.

Í EINUM AV OKKARA eykabløðum hava vit heitt á okkara haldarar um at skilja støðuna og at gjalda haldaragjaldið hóast tað, at blaðið ikki kom út í vanligum líki, og hetta hava okkara trúgvu haldarar gjørt. Vit eru okkara haldarar ógvuliga takksamir fyrri hetta. Áður hava vit somuleiðis sagt frá, at vit í verkfallstíðini hava avgreitt summarfrítíðina hjá einum parti av okkara starvsfólki og tí eru vit førir fyrri at koma út við einum eftir okkara egna tykki hampuliga góðum blaði, tá hugsað verður um, at summarfrítíð er.

ONGIN IVI ER UM, at saknur hevur verið í bløðunum hesa tíðina prentaraverkfallið hevur staðið við, tá bløðini just eru ein avgjörd treyt fyrri at okkara demokratiska samfelagsskipan virkar eftir ætlan. Í bløðunum kunnu teir politisku flokkarnir seta síni sjónarmið fram. Her kunnu einstaklingar koma við síni hugsan. Og her koma vit — bløðini sjálvi — við okkara tíðindum og frásagnum um alt tað, sum hendir her heima á landi og fyrri ein part við tí, sum hendir úti í heimi.

TÁ ALT KEMUR TIL alt, kunnu vit øll fegnast um, at prentaraverkfallið nú er av. Vit øll — tað eru prentarar, blaðfólk, bræv- og greinsskrivarar, haldarar, keyparar og lýsavar. Bløðini eru ein partur av okkara gerandisdegi. Tey eru eisini ein treyt fyrri okkara demokratisku samfelagsskipan. Tí kunnu vit ikki vera tey fyrri úttan.

heldur tú ikki

sosialin

Føroya Sjómannafelag einki loyniligt felag

Tórshavn, 6.7.1981

Føroya Sjómannafelag er ikki eitt loyniligt felag, ei heldur nakað løgi felag. Føroya Sjómannafelag er eitt felag, sum hevur sett sær fyrri at fáa ein sáttmála fyrri sjófólk á føroyskum farmaskipum. Hetta er fremsta uppgáva okkara, og vit duga ikki at siggja nakað forgjort í hesum.

Eftir ótalligar munnligar royndir, eftir at hava sent reiðarum 4 brøv, og eftir at nærum 2 mánaðir eru gingnir, hevur sjómannafelagið ikki enn fingið samráðingar. Tvørtur imóti hava vit fingið eitt bræv frá formanninum í Reiðarafelagnum fyrri føroysk farmaskip, har sagt verður at vit ikki skulu rokna við honum til samráðingar.

Tí hevur Føroya Sjómannafelag avgjort at lýsa til verkfall 9. juli.

Í Dagblaðnum 4. juli stendur at verkfalli skal vara í eina viku. Her skal viðmerkjast, at ongin tíð

er sett fyrri hvussu leingi verkfallið skal vara.

Formaðurin í Føroya Sjómannafelag er ikki loyniligur. Hann hevur lagt navn til øll brøv sum eru send reiðarum. Navn hansara hevur eisini verið í útvarpið og bløðum.

Hvørki stjórn ella starvsnevnd eru loynilig. Nøvn teirra eru bæði nevnd á fundum við onnur felag og á tíðindafundi.

Formaðurin í felagnum hevur ikki loyniligt telefonnummar. Tað rætta er at formaðurin hevur onga telefon.

Reiðarar hava sett sum krav fyrri at samráðast, at limalistin skuldi leggjast fram. Seinasta mikukvöld lá limalistin frammi á Hotel Hafnia, men hóast hetta møttu reiðararnir ikki upp álið. Ein má tí spyrja um hetta bert hava verið lötir fyrri at sleppa undan at samráðast.

Í Dagblaðnum 4. juli, verður dentur lagdur á tí vánaligu fakligu umboðan Føroya Sjómannafelag hevur.

Til hetta er at siga at 7 stjórnarlimir, sum eru valdir á aðalfundi, eru hægsti myndugleiki millum aðalfundirnar. Hesir 7 eru allir sjómenn. Síðani eru 3 starvsnevndarlimir sum umboða stjórnuna í landi. Um 2 teirra eru lossarir, so eru teir allir lovliga uppstillaðir og lovliga valdir av siglandi sjómönnum. Um Rósing hyggur betur eftir í papirunum á Traderline, so sær hann, at tann 3 starvsnevndarlimurin hevur verið meira til skips enn ein tús sum smádrongur.

Annars hevur starvsnevndin í sjómannafelagnum ikki so stórt vald sum reiðararnir halda. Hesir kunnu vera skiftir út nær tað skal verða av stjórnini, sum eru siglandi sjómenn. Ella við øðrum orðum: Teir hava ikki meira vald enn skrivarin í Reiðarafelagnum fyrri føroysk farmaskip.

Reiðarafelagið sigur seg hava boða frá at teir ikki vilja samráðast so leingi sum parturin hinumegin borið einki hevur við sam-

ráðingarnar at gera. Viðari verður sagt, at sjómannafelagið skal hava bjóða tveimum døgum fakfeløgum til at vera við í samráðingunum.

Sjómannafelagið hevur fyrr boða frá at hetta einki hevur við veruleikan at gera. Í útvarpinum herfyrr boðu vit frá, at tað bleiv Føroya Sjómannafelag og bert Føroya Sjómannafelag sum fór at samráðast.

Vit hava givið lyftu um, at tað bert verður Føroya Sjómannafelag, sum fer at samráðast fyrri sjómenn.

Vit hava havt limalistan liggjandi frammi, har reiðarar høvdu høvi til at siggja, at tað ikki vóru arbeiðsfólk á flakavirkjum ella truck-førarar, sum vóru limir í Føroya Sjómannafelag. Álikavæl møttu teir ikki upp.

Vit mugu spyrja sum greinsskrivarin í 14. Skulu vit visa fram pass, dópsattest ella koppestat, áðrenn reiðararnir vilja samráðast.

Kambsdalur eitt løgið og vánaligt kompromis

Tá tað nú í seinastuni hevur verið skrivað so nógv um studentaskúlamálið, so kann ein ikki longur lata pennin liggja, tí tað mesta av tí skrivaða tilfarinum mælir til at leggja skúlan á Kambsdali, hóast at tað eru fleiri og nógv betur argumentir fyrri at leggja hann í Rúnávik.

Kambsdalur: Eina-staðni í øllum hurlivasanum skrivur Eilíf Samuelson — landsstýrismaður í skúlamállum — at Kambsdalur liggur best fyrri geografiskt. Hetta verður sagt úttan grundgeving. Hvar Kambsdalur er best geografiskt er ikki gott at vita, tí har er ógvuliga veðurringt, ringur sólargangur orsakað av høgum fjøllum, ringur lukstur frá tveimum sildafabrykkum, — bæði sunnanfyri og norðanfyri, har eru ongir fasilitetir av nekrum salg — eitt nú íbúðir — og dalurin liggur mest sum úti í eini oyðimørk langt burt frá bygdam øki. Út frá hesum kann sigast, at Kambsdalur er eitt vánaligt kompromis — serdeilis óegnaður til at leggja ein skúla á.

(Vanlig mannagongd er tann, at áðrenn tú gert

eina staðfesting, so setur tú fyrst orskirnar og upplýsingar upp, og síðani gert tú úrskurðin. Summir gera fyrst úrskurðin og onga frágreiðing!)

Eisini er vert at hava í huga, at tað kostar einar 30–40 mill. kr. at byggja nýggjan skúla á Kambsdali.

Rúnávik: Eitt argument var fyrri at leggja skúlan á Kambsdali, og tað var at nú skuldi handilsskúli og ítróttarhøll móguliga byggjast har. Handilsskúlan skulu vit venda aftur til seinni, men ítróttarhøllin í Rúnávik er longu innlukkad, so handan grundgevingin er so sum so. Tað hevur eisini verið nevnt, at tað er umráðandi at skúlin liggur so nær einum miðstaðarøki sum gjørligt. Í Rúnávik eru bankar, handlar — bókahandlar, resturastiónir, bókasavn (tað størsta í Eysturoynni), svimjihøll er á Toftum og ein skal byggjast við síðuna av skúlanum, sum Rúnávikar Býráð hevur boðið til keyps ella leigu til studentaskúla — alt eftir ynski frá myndugleikunum, og eisini er ríkligt av byggilendi við síðuna av skúlanum, til

viðari útbygging einaferð í tíðini. Hesin nýggi skúlin, talan er um, er eisini innrættaður til at kunna hýsa studenta- og HF-næmingum hvat útgærd viðvikur, og hetta var gjørt eftir at Rúnávikar Kommuna hevði fingið grønt ljós frá myndugleikunum. Tann størsti parturin av næmingunum eru eisini úttan í frá — tel bara hvussu nógvir koyra til Gøtu á HF og til Fuglafirðar á handilsskúla.

Í Rúnávik er eisini lættari at fáa íbúð enn inni á Kambsdali! so at evt. avbygðanæmingar, sum koma higar at ganga í skúla, og eisini tey her um leiðir fáa høvi til at nýta skúlan aftan á skúlatíð úttan at vera bundin av bili ella buss. Tey úr Fuglafirði, Gøtu og Leirvík o.s.fr. nýðast so at koyra, men tað er frægari enn at øll skulu koyra inn á Kambsdali.

Norðoyggjar: Onkur heldur kanska at norðoyggjarnar áttu at verðið tiknar við í omanfyri nevndu meting, men tað skulu tær als ikki. Tann ringasta royndin, sum er gjørd í landinum í samband við flyting av næmingum, var gjørd tá vest-

menningar skuldu ganga í skúla á Gíljanesi. Tað gekk yvir hevur ikki. Har aftur imóti hevur tað gingist væl at koyra næmingar lika frá Selatrevið runt Skálafjørðin og út til Rúnávikar í skúla. Forklaringin er nokk tann, at tað er ógvuliga troyttandi at reisa yvir sjógv tvær ferðir um dagin — tað kunnu eisini tey vátta, sum hava roynt tað at gingið í skúla ella arbeitt í Havn, men búið inni á Skálafjørðinum, og tey eru ikki so fá. Um hetta — at næmingar úr t. d. Klaksvík, skulu reisa yvir á Kambsdali í skúla — er tann primera pedagogiska grundin til at skúlin skal leggjast á Kambsdali, so skuldu pedagogarnir sjálvir roynt hetta eina tíð, og teir høvdu so kanska sæð málið frá eini aðrari síðu. Av hesum sæst, at tað er ikki rætt at taka norðoyggjarnar við, tá ávisir bólkur fara at rasla við fólkatali, barnatali og skrubla tey upp í tabellir sum best ber til — bara úrslitið visir at skúlin má ikki leggjast í Rúnávik.

Læraraspurningurin: Ei heldur læraraspurningur Framhald á síðu 7